

Genç Yoksulluğu Üzerine Yazılmış Makalelerin Tematik Analizi¹

Sedat POLAT²

Öz

Toplumsal yapının yasalarını anlamaya ve açıklamaya çalışan sosyolojinin araştırma konularından birisi de yoksulluk olgusudur. Bu çalışma, genç yoksulluğunun hangi temalar üzerinden araştırıldığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda “genç yoksulluğuna” ilişkin yerli ve yabancı literatürde yer alan makaleler tema analizine tabi tutulmuştur. Ulakbim/Google Akademi veri tabanında 50, Science Direct veri tabanında ise 349 makale incelenmiştir. Elde edilen verilere göre genç yoksulluğu, aile, geliştirme/güçlendirme/teşvik, dezavantajlılık, eğitim, ekonomi, gençlik, insan hakları, sağlık, şiddet/suç ve yoksulluk kategorileri ve bu kategorilerin alt temaları şeklinde ele alındığı görülmektedir. Yabancı literatürde sağlık, insan hakları, geliştirme-güçlendirme-teşvik gibi konularda yoğunlaşmanın olduğu, yerli literatürde ise ekonomi, eğitim ve aile gibi konularda daha çok çalışmanın yapıldığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler

yoksulluk
genç yoksulluğu
toplumsal yapı

Makale Hakkında

Geliş Tarihi: 11.04.2022

Kabul Tarihi: 06.07.2022

Doi:
10.20304/humanitas.1101830

Thematic Analysis of Articles on Youth Poverty

Abstract

One of the research topics of sociology, which tries to understand and explain the laws of social structure, is the phenomenon of poverty. This study aims to reveal the themes through which youth poverty is investigated. For this purpose, articles in the domestic and foreign literature on “youth poverty” were subjected to theme analysis. 50 articles in the Ulakbim/Google Academy database and 349 articles in the Science Direct database were reviewed. According to the data obtained, it is seen that youth poverty is handled in the form of family, development/empowerment/incentive, disadvantage, education, economy, youth, human rights, health, violence/crime and poverty categories and sub-themes of these categories. In the foreign literature, it is seen that there is a concentration on issues such as health, human rights, development-strengthening-incentive, while in the domestic literature, more studies are carried out on subjects such as economy, education and family.

Keywords

poverty
youth poverty
social structure

About Article

Received: 11.04.2022

Accepted: 06.07.2022

Doi:
10.20304/humanitas.1101830

¹ Bu çalışma, 2021 yılında düzenlenen Ulusal Toplum ve Değişme Kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

² YÖK 100/2000 Doktora Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum/Türkiye, sedatpolat1984@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6071-7252

Giriş

Yoksullukla mücadele uluslararası bir problem olarak kabul edilmektedir. Devletler ve uluslararası kuruluşlar bu konuda birlikte adım atmakta ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri içerisinde yoksullukla mücadeleye yer vermektedirler. Uluslararası kuruluşların yoksullukla mücadele programlarında yoksul bölgelerde ekonomik büyümeyi sağlama, finansal kriz ile başa çıkma, borç yükü altında ezilen ülkelere yardım etme, yoksullara sağlık, özgürlük, saygınlık sağlama, istihdam yaratma gibi politikaları uygulamaya çalışmaktadırlar. Hükümetler ise kendi iç dinamikleri ile yoksullukla mücadele ederek halkın refah seviyesini yükseltmeye çalışmaktadırlar (Türk ve Ünlü, 2016, s. 98). Hükümetlerin ve uluslararası kuruluşların temel hedefi mutlak yoksulluğu ortadan kaldırmaktır. Nitekim Türkiye’de yürütülen politikalar sonucunda mutlak yoksulluk ortadan kaldırılmış, göreceli yoksullukta gerileme kaydedilmiştir (Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, m.149). Bu durumda yoksullukla mücadelenin devletin görevi olarak kabul edildiği ve başarı sağlandığı görülmektedir. Genç yoksulluğu kapsamına kimlerin dâhil edileceğinin henüz kesin olarak belirlenememiş olması ve Türkiye’de gençlerin durumlarını tespit etmeye yönelik verilerin kısıtlı olması yoksulluk sorununun çözümünü zorlaştırmaktadır (Erikli, 2016, s. 285). Günümüzde gençlerin yaşadığı problemler oldukça geniş bir yelpazede değerlendirilmektedir. Özellikle yoksulluğun neden olduğu gençlik problemleri son zamanlarda artış göstermiş ve disiplinler arası çalışmalara konu olmuştur. Yapılan çalışmalarda genç yoksulluğunun hangi temalarla ele alındığını analiz etmek bu çalışmanın sorunsalını oluşturmaktadır. Genç yoksulluğu olgusunun yerli ve yabancı literatürde hangi yönlerden ele alındığını ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi olan içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, metin içinde tanımlanan belirli karakterlerden, belli kurallara dayalı kodlamalarla, sistematik ve tarafsız sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma tekniğidir (Büyüköztürk ve ark., 2012, s. 240; Stone ve ark. 1966, s. 213). İçerik analizi, amaçları belirleme, kavramları tanımlama, analiz birimlerini belirleme, konu ile ilgili verilerin yerini belirleme, mantıksal bir yapı geliştirme, kodlama kategorilerini belirleme, sayma, yorumlama ve sonuçları yazma aşamalarından oluşmaktadır (Büyüköztürk ve ark. 2012, s. 241-244). Araştırmanın yönteminde sırasıyla bu aşamalar anlatılacaktır.

Elde edilen bulgulara göre genç yoksulluğu farklı kavramlarla birlikte ele alındığı tespit edilmiştir. Ancak yerli ve yabancı literatürde farklı kavram ve temaların öne çıktığı görülmektedir. Buna göre yabancı literatürde genç yoksulluğunun sağlık kategorisinde daha

yüksek frekansa sahip olduğu, yerli literatürde ise ekonomi kategorisinin frekans değerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Yoksulluk

Yoksulluk bu çalışmanın ana kavramlarından birisidir. Yoksulluk, insanların yaşamlarını sürdürebilmek için ihtiyaç duyduğu yiyecek, içecek, giyecek, barınma, sağlık hizmeti alma ve temel güvenlik durumundan yoksun olmak olarak tanımlanabilir. Bunlarla birlikte sosyal, siyasal ve psikolojik olarak yetkinsizlik hali de yoksulluğa işaret etmektedir (Oktik, 2008, s. 25). Yoksulluk, sektörel ve ulusal düzeyde makro anlamda incelenebileceği gibi hane halkı ve toplumsal cinsiyet gibi mikro düzeylerde de incelenmektedir. Yoksulluk konusuna ilgi ise 17. yüzyılın başlarına kadar uzanmaktadır (Şenses, 2006, s. 31-32). Toplumdaki değişmelerin nedenini anlamaya çalışan sosyolojinin araştırma konusu olan yoksulluk olgusu oldukça eskiye dayansa da mikro yoksullukların tarihi çok daha yenidir. Mikro yoksulluk dezavantajlı grupların yoksulluğudur. Mikro yoksulluk içerisinde yer alan gençler ise ülkemizde çoğunlukla işsizlikle paralel bir şekilde çalışmalara konu olmaktadır (Ağpak ve Özçiçek, 2018; Arpat, 2018; Eren, 2020; Es ve Güven, 2018). Bir taraftan “taşı sıkısa suyunu çıkarır” dediğimiz gençlerin diğer taraftan işgücünde atıl durumda kalmaları yapısal bir problemdir. “Yoksul genç işsiz gençtir” mantığının günümüz piyasa koşullarına uymadığı, bireylerin bir işi olsa da yoksul durumda olabileceği görülmektedir (Erikli, 2016; Kapar, 2010; Ofluoğlu ve Balcı, 2016). İş olduğu halde harcanabilir net geliri ulusal medyanın % 60'ının altında bir gelire sahip olanlar, yoksulluk riskiyle karşı karşıya oldukları için çalışan yoksul olarak tanımlanır. Çalışan yoksul kavramı iki analiz düzeyinin birleştirilmesi nedeniyle betimlenmesi zor bir kavramdır. Bireylerin emek süreci içerisinde olmalarıyla alakalı bireysel düzey ve bireylerin yaşadıkları hanelerin yoksulluk eşliğinin altında olmalarını anlatan kolektif düzey (European Foundation for the Improvement of Living and Working, 2013) bu iki düzeyi betimlemektedir.

Gençlik

Gençlik ise bu çalışmanın diğer ana kavramıdır. Yaşam çevriminde “gençlik” çocukluk ile yetişkinlik arasındaki döneme denk düşerken “gençler” ise bu dönemdeki geçişi gerçekleştiren bireyler olarak tanımlanır (Rowlingstone, 2011, s. 502). Çocukluk ile yetişkinlik dönemleri arasındaki dönemi kapsayan gençlik döneminde gençler, hızlı fiziksel ve sosyal değişiklikler yaşar. Duygusal ve psikolojik değişimin eşlik ettiği bu süreçte, genç üretkenlik kazanarak bağımsızlığını elde eder (Özbay ve Öztürk, 1995, s. 12). Gençlere yönelik geliştirilen sosyal politikaların kapsamının belirlenmesi için uluslararası kuruluşlar

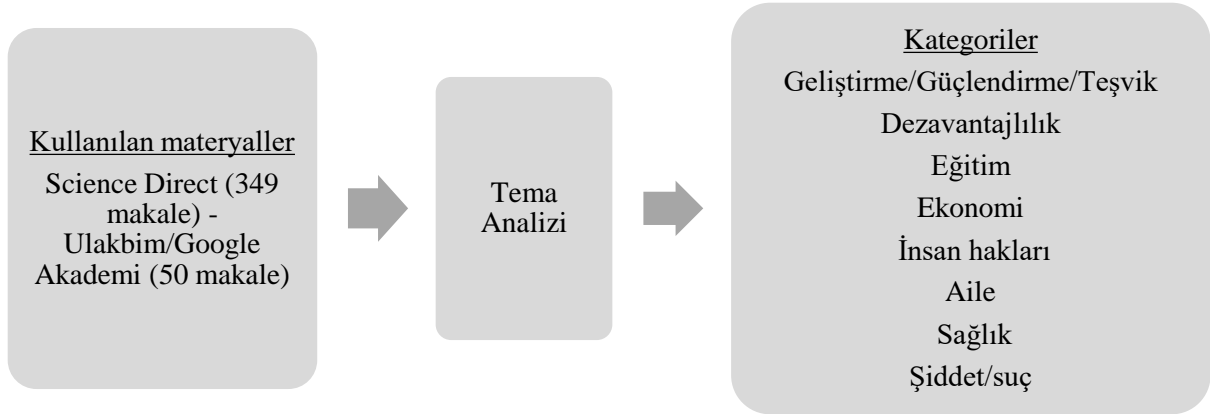
gençlik döneminin başlangıç ve bitiş dönemini 15-24 yaş aralığı olarak belirlemişler (Birleşmiş Milletler, 2004; Dünya Bankası, 2022; International Labour Organization, 2010). Ancak, yapılan bu tanımlara rağmen gençliğin başlangıç ve bitişi hakkında herkesin üzerinde uzlaştığı kesin bir tanım bulunmamaktadır. Lüküslü (2014)'ye göre tüm toplumları, kültürleri, mekânları ve zamanları kapsayan evrensel bir gençlik tanımı yapmak mümkün değildir. Bu nedenle hangi yaş aralığının genç kabul edileceği hakkında farklı görüşler mevcuttur. Tespit edebildiğimiz en geniş yaş aralığı 15-29'dur (Organisation for Economic Co-operation and Development, 2021).

Bu çalışmanın da veri kısmında sunulacağı gibi gençlik, kırsal/kentsel gençlik, koruma altındaki gençler, ergenler, göçmen, engelli gibi alt temalar halinde akademik çalışmalara konu olmakta ve oldukça homojen olmayan bir yapıya sahip oldukları görülmektedir. Diğer taraftan, çocukluk ile yetişkinlik arasında bir evre olan gençlik bazı sorumluluklarını da beraberinde getirmektedir. Gençlerden okulu bitirmek, düzgün bir iş sahibi olmak, finansal özgürlüğü elde etmek, anne-babadan bağımsız bir evde yaşamak, aile kurmak gibi sorumluluklar beklenmektedir. Kadınlar için evlilik, erkekler içinse askerden sonra iş bulma ve evlilik durumu gerçekleşene kadar gençler ailelerin biricik evlatları ve büyüyemeyen çocukları olarak kalmaktadır. Bu durumda çoğunlukla ailesi yoksul olan gençler yoksul sayılmakta, eğitim için verilen destek aile üzerinden yapılmakta ve genç yoksulluğu aile eksenli olarak açıklanmaktadır. Dolayısıyla, ailenin sorunları gençlerin sorunları olarak görülmekte, genç yoksulluğu aile ile birlikte ele alınmaktadır. Türkiye'deki akademik çalışmaların da bu minvalde ilerlediği görülmektedir (Alptekin, 2011; Meraki ve Çalık Var, 2018; Özcan, Balyer ve Yıldız, 2018; Şenol, 2014).

Yöntem

Araştırmanın Amacı

Çalışma genç yoksulluğu ile ilgili literatürde yer alan çalışmaların tematik bir çerçevede sunulmasını amaçlamaktadır. Böylelikle, genç yoksulluğu ile ilgili betimleyici bir bilgi sağlanmış olacaktır.

Şekil 1. Çalışmanın deseni

Şekil 1’de çalışmanın deseni yer almaktadır. Çalışmada hangi materyallerin kullanıldığı, kullanılan bu materyallerin nasıl analiz edildiği ve ortaya çıkan kategoriler Şekil 1’de gösterilmektedir.

Analiz birimlerini belirleme.

İçerik analizinde yapılan işlemlerden biri analiz birimlerini belirlemektir. Bu doğrultuda her makalenin başlık, özet ve anahtar kelimeleri değerlendirilmiş ve genç yoksulluğu ile ilgili yapılan bu çalışmaların hangi temaları kullandığı tespit edilmiştir.

Konu ile ilgili verilerin yerini belirleme ve mantıksal bir yapı geliştirme.

İçerik analizinde yapılan işlemlerden bir diğeri de konu ile ilgili verilerin yerlerini belirlemektir. Bu bağlamda, yerli literatür için Ulakbim/Google Akademi veri tabanının arama motoruna “genç yoksulluğu” yazılarak tarama yapılmıştır. Yabancı literatür için Science Direct veri tabanının arama motoruna “youth poverty” yazılarak tarama yapılmıştır. Tarama yapılırken bu kavramların makalelerin başlığında, özetinde veya anahtar kelimelerde yer alması şeklinde sınırlama yapılmıştır. Ülkemizde yapılan çalışmalara başlık, özet ve anahtar kelimeler girilerek tek bir arama motoru üzerinden makalelere ulaşmak yeterli değildir. Yerli literatürdeki makalelere ulaşmak için arama motoruna “genç yoksulluğu” başlığının girilmesi ile elde edilen makalelerden amaçlı örnekleme yapılmıştır.

Kodlama kategorilerini belirleme ve sayma.

Yerli literatürde yer alan makaleler m1, m2, m3... olarak kodlanmış, yabancı literatürden elde edilen makalelerin İngilizce karşılığı olan “article” kelimesinin baş harfi olan “a” ile a1, a2, a3.... şeklinde kodlamaya gidilmiştir. Sistemden çekilen makalelerin başlık, özet ve anahtar kelimelerinin yer aldığı 239 sayfalık bir metin elde edilmiştir. Yabancı

literatürde 349 makale, yerli literatürde ise 50 makaleye ulaşılmıştır. Elde edilen veriler aile, geliştirme/güçlendirme/teşvik, dezavantajlılık, eğitim, ekonomi, insan hakları, sağlık, şiddet/suç, gençlik ve yoksulluk kategorilerine ardından alt temalarına ayrılarak tema analizine tabi tutulmuştur.

Geçerlilik ve güvenilirlik.

İçerik analizine ilişkin birbirinden farklı tanımlar yapılırsa da, hepsinin vurguladığı iki önemli konu, yöntemin “sistematik” ve “tarafsız” olması gerektiğidir (Büyüköztürk ve ark., 2012, s. 245; Koçak ve Arun, 2006, s. 22). Geçerlilik, araştırma sonuçlarının doğruluğunu konu edinmektedir. Bu çalışmada İngilizce makalelerin geçerliliğini sağlamak Türkçe makalelere göre daha kolay ve daha mümkündür. Science Direct veri tabanından çekilen makalelere link aracılığı ile ulaşmak mümkündür. Türkçe makalelere erişim ise tek bir kanalla ulaşmak mümkün değildir. Çünkü genç yoksulluğu Türkiye’de yeni çalışılmaya başlanan bir konudur. Dolayısıyla tek bir arama motoru ile başlık, özet ve anahtar kelimeler aracılığı ile kısıtlama yaparak alan yazına ulaşmak mümkün değildir. Bundan dolayı bu çalışma yerli literatürdeki genç yoksulluğu ile ilgili makalelere ulaşabilmek için arama motoruna genç yoksulluğu başlığının girilmesi ile elde edilen makalelerden amaçlı örnekleme yapılmıştır. Bu şekilde genç yoksulluğunu ele alan makalelere ulaşılmıştır. Bir makalenin birkaç tema içermesi ve birkaç kategoriye dâhil olması mümkündür. Temaların gözden kaçmaması için metin defalarca okunmak zorundadır. Güvenilirlik, araştırma sonuçlarının tekrar edilebilirliği ile ilgilidir. Verilerin güvenilirliğini sağlamak için tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Tutarlılık incelemesi araştırmaya dışarıdan bir gözle bakılması ve araştırmacının baştan sona gerçekleştirdiği araştırma etkinliklerinde tutarlı davranıp davranmadığı ortaya koymaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 272).

Bulgular

Temaların Kullanım Sıklığı

Tablo 1

Genç Yoksulluğunun Aile Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Aile	Sorumlu, bilinçli, sıcak aile	a24, a71, a84, a250,	4	m31	1

Genç, çocuk refahı	a39, a80, a81, a105, a111, a115, a124, a138, a139, a141, a147, a154, a158, a161, a162, a176, a177, a178, a190, a208, a228, a229, a232, a243, a248, a258, a261, a271, a312, a330, a335, a338, a342, a343, a344, a348, a20, a125, a129	39	m7	1
Sorumsuz bilinçsiz aile, dağılan aile, bozulan ebeveyn ilişkileri, şiddet, olumsuz çocukluk geçmişi	a6, a101, a117, a125, a131, a159, a42, a69, a168, a86, a170, a210, a217, a220, a223, a232, a235, a240, a275, a282, a286, a333, a347, a348, a177, a290, a104, a169, a186, a193, a249, a263, a308, a201, a236, a293	36	m3, m13, m26, m34, m45, m49	6
Arkadaşlık ilişkileri, sosyal ağlar, sosyal katılım	a15, a18, a75, a222, a224, a340	6	m31, m33, m49	3
Dışsallaştırma- ve içselleştirme davranışları	a16, a70, a75, a184, a334, a349	6	m26, m31, m6, m48	4
Toplam		91		15

Tablo 1’de genç yoksulluğu konusu ile aile kategorisinin birlikte ele alındığına ilişkin temalar gösterilmektedir. Aile kategorisinde yer alan bazı temalar şöyledir: Genç/çocuk refahı (f39-f1), sorumsuz/ bilinçsiz aile, dağılan aile, bozulan ebeveyn ilişkileri, şiddet, olumsuz çocukluk geçmişi (f36-f6), arkadaşlık ilişkileri, sosyal ağlar, sosyal katılım (f6-f3), dışsallaştırma ve içselleştirme davranışlarının (f6- f4) aile kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 2

Genç Yoksulluğunun Geliştirme/Güçlendirme/Teşvik Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Geliştirme/ Güçlendirme/ Teşvik	Bölgesel kalkınma	a1, a247, a340	3		0
	Kırsal kalkınma, kırsal üretimin modernizasyonu	a34, a145, a285, a327	4		0
	Kentsel iyileştirme, kentte güvenli alanlar	a35, a53, a57, a224, a231, a334	6		0
	Gençliğin güçlendirilmesi (nakdi yardım, ...)	a2, a13, a87, a140, a141, a155, a200, a212, a213, a224, a264, a272, a304, a327, a333, a35, a47, a51, a55, a56, a66, a119, a230, a293, a308	48	m2, m40, m46	7

Dezavantajlı gençler için toplum hizmetleri/ ekolojik çevrenin çözümündeki rolü	a5, a68, a105, a206, a214, a256, a272, a304, a310, a330, a349, a23, a194, a212	14	m31	1
Varlık oluşturma	a12, a18, a172, a200, a312, a314	6		0
Konut yardımı/yetersizliği/ barınma problemi	a109, a136, a137, a148, a158, a159, a166, a187, a195, a196, a208, a210, a221, a261, a265, a283, a290, a303, a309, a29, a92, a139	22	m34, m12, m23, m25, m34	5
Toplam		103		13

Tablo 2’de genç yoksulluğu konusu ile geliştirme/güçlendirme/teşvik kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temalar gösterilmektedir. Buna göre, bölgesel kalkınma (f3-f0), kırsal kalkınma, kırsal üretimin modernizasyonu (f4-f0), kentsel iyileştirme, kentte güvenli alanlar (f6-f0), gençliğin güçlendirilmesi (f48-f7), dezavantajlı gençler için toplum hizmetleri/ ekolojik çevrenin problem çözümündeki rolü (f14-f1), varlık oluşturma (f6-f0) ve konut yardımı/yetersizliği/ barınma probleminin (f22-f5) geliştirme/güçlendirme/teşvik kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 3

Genç Yoksulluğunun Dezavantajlılık Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Dezavantajlılık	Engellilik	a24, a43, a68, a85, a174	5		0
	Yoksunluk	a20, a89, a310, a107, a159, a107, a210, a284, a334	9	m13, m30, m2	3
	Yoksul çevre/yaşanılan yer	a73, a75, a77, a78, a91, a97, a98, a104, a109, a116, a121, a127, a132, a133, a134, a139, a140, a152, a166, a167, a184, a193, a194, a197, a218, a225, a233, a236, a241, a242, a247, a251, a256, a260, a261, a262, a263, a265, a280, a294, a298, a311, a338, a347	44	m10, m13, m24, m24	4
	Toplam		58		7

Tablo 3’te genç yoksulluğu konusu ile dezavantajlılık kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temalar gösterilmektedir. Buna göre, engellilik (f5-f0), yoksunluk (f9-f3), yoksul çevre/yaşanılan yer (f44-f4) dezavantajlılık kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 4

Genç Yoksulluğunun Eğitim Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Eğitim	Okula devam etme, eğitimde süreklilik	a19, a123, a126, a138, a139, a165, a201, a210, a231, a234, a238, a242, a288, a294, a295	15	m13, m37, m49, m13	4
	Teknik mesleki eğitim öğretim	a21, a36, a95, a151, a182, a199, a247	7	m1, m18, m25, m26, m27, m38, m46	7
	Eğitim desteği	a63, a95, a111, a143, a190, a240, a276, a293, a318, a326, a328, a336	12	m4, m6	2
	Yetersiz eğitim, fırsat eşitsizliği	a73, a212, a217, a227, a235, a252, a279, a332, a85, a185, a254, a266, a330	13	m1, m3, m12, m13, m22, m23, m24, m25, m28, m29, m32, m49	12
	Toplam		47		25

Tablo 4, genç yoksulluğu konusu ile eğitim kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temaları göstermektedir. Buna göre, okula devam etme/eğitimde süreklilik (f15-f4), teknik mesleki eğitim öğretim (f7-f7), eğitim desteği (f12-f2), yetersiz eğitim ve fırsat eşitsizliğinin (f13-f12) eğitim kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 5

Genç Yoksulluğunun Ekonomi Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Ekonomi	Refah	a63, a77, a160, a231, a247, a276, a338, a15, a90	9		0
	Çalışma durumu (işsizlik-istihdam)	a3, a37, a59, a72, a82, a92, a116, a120, a132, a146, a151, a174, a181, a186, a192, a218, a219, a276, a326, a328, a36, a58, a68, a130, a196, a234, a312, a321, a94	29	m1, m4, m5, m6, m7, m8, m11, m12, m14, m15, m16, m17, m18, m19, m20, m21, m22, m23, m24, m27, m29, m32, m33, m34, m36, m37, m38, m39, m40, m41, m42, m43, m44, m46	34
	Gelir	a61, a78, a132, a174, a176, a226, a229, a229, a238, a243, a247, a255, a268, a271, a283, a285, a289, a296, a299, a301, a302, a36	22	m12, m25, m32, m45, m48	5
	Çocuk işçi/Yarım kürek	a94, a292	2	m28, m32, m34, m45, m49, m7, m6	7
	Sosyoekonomik eşitsizlik	a191, a116, a124, a141, a142, a153, a154, a203, a215, a238, a239, a294, a301, a309, a315, a331, a345	17	m32	1
	Toplam		79		47

Tablo 5'te genç yoksulluğu konusu ile ekonomi kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temalar gösterilmektedir. Buna göre, refah (f9-f0), çalışma durumu (işsizlik-istihdam) (f29-

f34), gelir (f22-f5), çocuk işçi/yarım kürek (f2-f7) ve sosyoekonomik eşitsizliğin (f17-f1) ekonomi kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 6

Genç Yoksulluğunun Gençlik Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Gençlik	Kırsal gençlik	a1, a3, a6, a18, a106, a145, a146, a153, a186, a191, a192, a199, a214, a225	14	m13	1
	Foster gençliği-çocukluğu	a8, a12, a105, a111, a125, a195, a200, a244	8		0
	Kentsel gençlik	a11, a52, a138, a146, a153, a219, a224, a225, a227, a232, a241, a254, a294, a302, a347	15	m24, m25, m48	3
	Ergen gençler	a11, a19, a38, a39, a61, a62, a77, a80, a88, a89, a111, a114, a117, a122, a124, a127, a128, a131, a133, a136, a150, a157, a166, a176, a184, a194, a201, a203, a207, a215, a221, a239, a240, a249, a250, a255, a259, a263, a266, a267, a269, a270, a271, a278, a279, a293, a319, a333, a337, a338	50	m48	1
	Göçmen	a48, a145, a169, a96, a156, a179, a198, a203, a313, a102, a189, a266	12	m6, m20, m30, m34, m42, m13	6
	Toplam		99		11

Tablo 6'da genç yoksulluğu konusu ile gençlik kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temalar gösterilmektedir. Buna göre, kırsal gençlik (f14-f1), foster gençliği (koruma altındaki gençlik) (f8-f0), kent gençliği (f15-f3), ergen gençler (f50-f1) ve göçmen gençlerin (f12-f6) gençlik kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 7

Genç Yoksulluğunun İnsan Hakları Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
İnsan hakları	Etnisite çalışmaları, (Afro- Amerikalı, Latin Amerika, Roman)	a32, a60, a65, a92, a93, a114, a115, a120, a121, a42, a107, a126, a128, a138, a149, a150, a5, a6, a153, a163, a164, a173, a180, a185, a197, a211, a215, a219, a226, a228, a232, a236, a239, a241, a243, a248, a250, a251, a253, a257, a262, a265, a268, a279, a280, a283, a294, a295, a298, a299, a300, a309, a331, a332, a333	55		0
	Yeterli sağlık hizmeti alamama	a64, a89, a91, a93, a252, a278, a287, a33, a305, a342	10		0
	Adalet	a76, a82, 107, a115, a162, a288	6		0
	Sosyal dışlanma, ayrımcılık	a7, a106, a156, a180, a229, a253, a283	7	m10, m24, m13, m24	4
	Eşitsizlik	a146, a175, a185, a192, a193, a248, a299, a302	8		0
	Toplumsal cinsiyet	a54, a108, a149, a150, a184, a205, a221, a225, a228, a230, a231, a236, a255, a256, a257, a261, a270, a279, a292, a294, a307, a316, a41, a72, a126, a163, a249, a36, a190, a276	30	m5, m36	2

Toplam	116	6
--------	-----	---

Tablo 7, genç yoksulluğu konusu ile insan hakları kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temaları göstermektedir. Buna göre, etnisite çalışmaları, (Afro- Amerikalı, Latin Amerika, Roman) (f55- f0), yeterli sağlık hizmeti alamama (f10-f0), adalet (f6-f0), sosyal dışlanma, ayrımcılık (f7-f4), eşitsizlik (f8-f0) ve toplumsal cinsiyetin (f30-f2) insan hakları kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 8

Genç Yoksulluğunun Sağlık Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Sağlık	Beden sağlığı	a18, a42, a60, a64, a67, a69, a73, a81, a92, a109, a122, a124, a128, a43, a133, a138, a144, a147, a149, a153, a157, a163, a167, a170, a175, a188, a194, a207, a212, a215, a216, a222, a223, a233, a234, a236, a239, a245, a246, a251, a253, a255, a256, a258, a259, a260, a262, a267, a268, a277, a279, a284, a296, a301, a302, a317, a318, a319, a324, a325, a331	61	m7, m35	2
	Psikolojik sağlık	a8, a10, a11, a16, a8, a18, a30, a37, a38, a39, a42, a44, a56, a62, a63, a66, a71, a88, a93, a96, a100, a101, a102, a110, a115, a121, a128, a135, a139, a143, a149, a154, a156, a158, a161, a164, a166, a174, a177, a184, a189, a197, a198, a208, a223, a230, a235, a237, a240, a242, a246, a251, a252, a264, a267, a284, a288, a291, a297, a302, a303, a322, a335	63	m6, m7, m26, m28, m48, m25	6
	Madde- alkol bağımlılığı	a7, a26, a50, a70, a104, a133, a134, a137, a138, a152, a164, a181, a188, a198, a202, 203, a206, a220, a250, a287, a341, a345, a347, a59, a217, a270, a315	27		0
	Beslenme kalitesi	a4, a14, a40, a41, a45, a60, a61, a97, a98, a103, a112, a118, a122, a131, a137, a165, a171, a243, a245, a246, a257, a262, a268, a281, a284, a296, a299, a319, a320, a321, a325, a329	32	m12, m2	2
	Çocuk sağlığı, bebek ölümleri	a17, a46, a167, a343	4		0
	HIV	a11, a56, a83, a88, a110, a169, a183, a186, a214, a233, a249, a278, a306, a307, a323, a337	16		0
	Yaşam kalitesi	a27, a29, a226, a288, a320	5	m6, m7, m26, m28, m35	5
	Erken gebelik	a113, a138, a207, a210, a218, a232, a244, a258, a266, a293, a308, a333, a346	13		0
	Toplam		221		15

Tablo 8, genç yoksulluğu konusu ile sağlık kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temaları göstermektedir. Buna göre, beden sağlığı (f61-f2), psikolojik sağlık/ruh sağlığı (f63-f6), madde- alkol bağımlılığı (f27-f0), beslenme kalitesi (f32-f2), çocuk sağlığı, bebek ölümleri (f4-f0), HIV (f16-f0), yaşam kalitesi (f5-f5) ve erken gebeliğin (f13-f0) sağlık kategorisi ile birlikte ele alınan temalar olduğu görülmektedir.

Tablo 9

Genç Yoksulluğunun Şiddet/Suç Kategorisinde Sunumu

Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Şiddet/Suç	Şiddeti anlamak, önlemek ve kontrol etmek	a3, a5, a22, a23, a52, a84, a114, a172, a209, a252, a273, a286, a300, a302, a206, a336	16		0
	Şiddete maruz kalmak-kötü muamele-savaş	a6, a52,a54, a55, a79, a99, a108,a111, a113, a117, a121, a123, a126, a129, a133, a134, a205, a209, a210, a242, a244, a256, a261, a266, a269, a273, a274, a292, a302, a348	30	m26	1
	Saldırganlık	a2, a117, a148, a217, a219, a220	6		0
	Radikalleşme, aşırılık, marjinalleşmenin üstesinden gelme	a28, a36, a120, a265, a94, a25, a182	7		0
	Gençlik şiddeti, çete üyeliği	a35, a65, a70, a99, a107, a114, a115, a117, a136, a142, a146, a148, a152, a173, a184, a205, a209, a216, a225, a234, a282, a291, a308, a339, a27, a139, a242, a261	28	m9, m20	2
Toplam			87		3

Tablo 9, genç yoksulluğu konusu ile şiddet/suç kategorisinin birlikte ele alınmasına ilişkin temaları göstermektedir. Buna göre, şiddeti anlamak, önlemek ve kontrol etmek (f16-f0), şiddete maruz kalmak- kötü muamele-savaş (f30-f1), gençlik şiddeti, çete üyeliği (f28-f2) öne çıkan temalar olmuştur. Yerli literatürde genç yoksulluğu ile birlikte oldukça az ele alınan şiddet/suç teması yabancı literatürde oldukça farklı temalar altında işlendiği görülmektedir.

Tablo 10

Genç Yoksulluğunun Yoksulluk Kategorisinde Sunumu

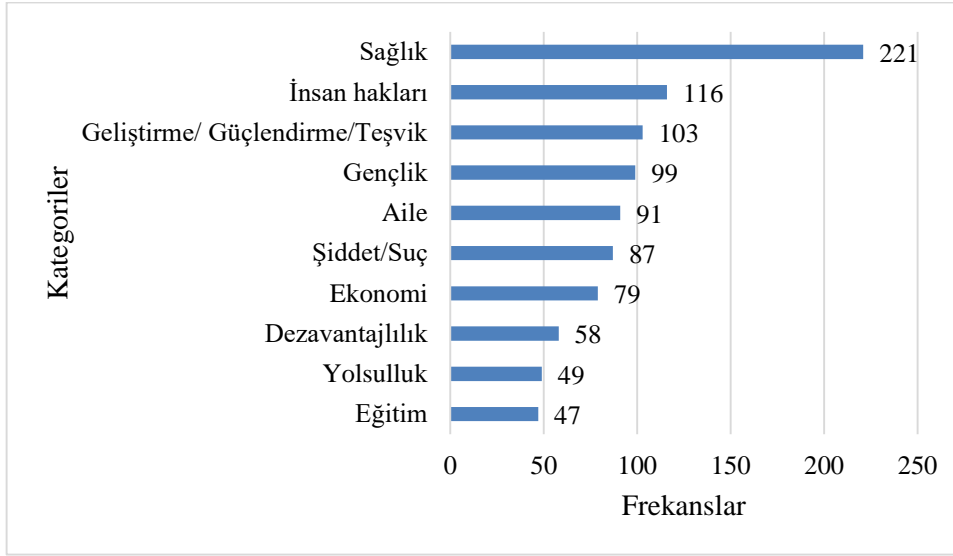
Kategoriler	Temalar	Science Direct	(f)	Ulakbim/Google Akademi	(f)
Yoksulluk	Kalıcı yoksulluk	a9, a50, a116, a133, a169, a176, a211, a254, a256, a257, a259, a260, a271, a274, a275, a279, a282, a298, a300, a74	20	m22, m24, m25, m34, m45, m50, m13	7
	Derin yoksulluk, aşırı yoksulluk	a18, a79, a120, a128, a148, a151, a164, a232, a253, a266, a284, a296, a297	13		0
	Uzun süreli (Kronik) yoksulluk	a14, a58, a67, a95, a190, a290	6		0
	Öznel yoksulluk	a20, a229, a15, a13	4		0
	Enerji yoksulluğu	a1, a29, a81, a144, a204, a212	6		0
Toplam			49		7

Tablo 10'da genç yoksulluğu konusunun yoksulluk kategorisinde nasıl değerlendirildiği görülmektedir. Science Direct'te yer alan makalelerde yoksulluğun, kalıcı yoksulluk (f20- f7), derin yoksulluk (f13- f0), uzun süreli yoksulluk (f6-f0), öznel yoksulluk (f4-f0), enerji yoksulluğu (f6-f0) şeklinde ele alınmaktadır. Ulakbim/Google Akademi'deki ulusal

makalelerde ise genç yoksulluğu sadece kalıcı yoksulluk (f7) olarak ele alındığı görülmektedir.

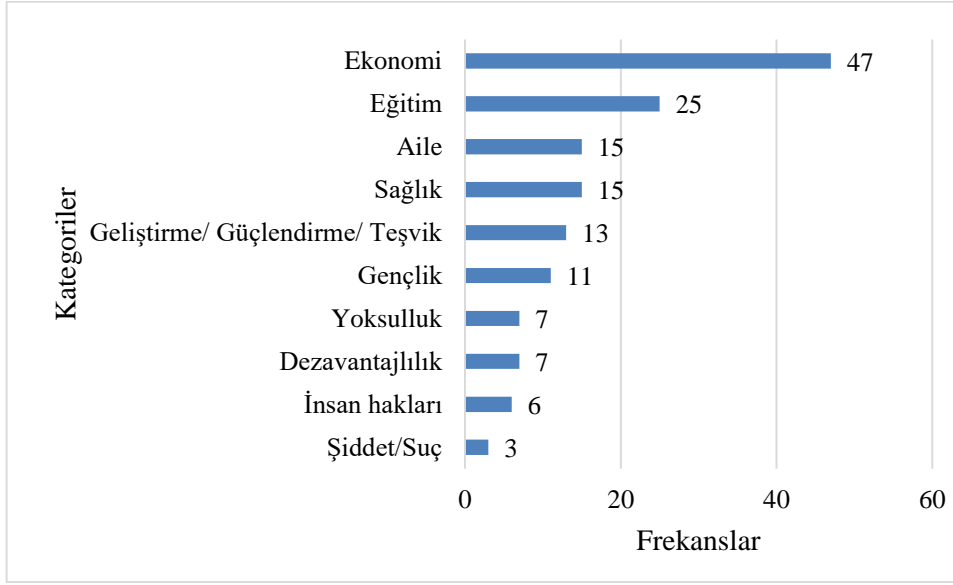
Kategorilerin Frekans Değerleri

Science Direct ve Ulakbim/Google Akademi veri tabanında genç yoksulluğunu konu edinen makalelerin kavram haritasına bakıldığında on kategorinin ortaya çıktığı görülmektedir. Şekil 2 ve Şekil 3'te elde edilen bu kategorilerin frekans değerlerine yer verilmiştir. İncelenen makalelerin aynı zamanda birden çok kategoriye dâhil olduğu görülmüştür.

Şekil 2. Science direct veri tabanında yayınlanan makalelerin kategorilere göre ayrımı.

Şekil 2'ye bakıldığında öncelikle sağlık kavramının en yüksek frekansa sahip olduğu görülmektedir. Sağlık konusundan sonra en çok frekansa sırasıyla insan hakları, geliştirme/güçlendirme/teşvik, gençlik, aile gibi kategoriler sahiptir. Dezavantajlılık ve eğitim başlıkları Şekil 2'de yer almasına rağmen beklentilerimizin aksine daha az makaleye konu olmuşlardır.

Şekil 3. Ulakbim/Google akademi veri tabanında yayınlanan makalelerin kategorilere göre ayrımı.

Şekil 3'te ise öncelikle ekonomi kavramının yoğun bir şekilde kullanılmış olması, genç yoksulluğu konusundaki ulusal tartışmaların ekonomi ekseninde gerçekleştiğini göstermektedir. Eğitim genç yoksulluğu ile birlikte çalışılan bir diğer yüksek frekanslı kategoridir. Aile, sağlık, geliştirme/güçlendirme/teşvik orta düzey olarak şekilde yer almaktadır. Dezavantajlılık, insan hakları ve şiddet/suç gibi kategorilerin genç yoksulluğunu ele alma konusunda oldukça ihmal edildiği görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tabloların Değerlendirilmesi

Bu çalışmanın amacı literatürde yer alan çalışmalarda genç yoksulluğu konusunun hangi kategori ve temalarla birlikte kullanıldığını keşfetmektir. Tablo 1'den Tablo 10'a kadar bu birlikteliklerin nasıl olduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Elde edilen verilere göre, genç yoksulluğu konusu aile, geliştirme/güçlendirme/teşvik, dezavantajlılık, eğitim, ekonomi, gençlik, insan hakları, sağlık, şiddet/suç ve yoksulluk kategorilerine ayrılmıştır.

Aile kategorisi içerisinde yerli ve yabancı literatürün sorumsuz/ bilinçsiz aile, dağılan aile, bozulan ebeveyn ilişkileri, aile içi şiddet, olumsuz çocukluk geçmişi gibi temalara odaklandığı görülmektedir. Buna ek olarak uluslararası makaleler genç/çocuk refahını, yerli makaleler ise dışsallaştırma ve içselleştirme davranışlarını konu edinmişlerdir. *Geliştirme/güçlendirme/teşvik kategorisinin* oldukça fazla temayı içerdiği görülmektedir. Tema çeşitliliği konunun kapsamlı bir şekilde ele alındığını göstermektedir. Fakat yerli literatürde bu temanın fazla çalışılmadığı, çalışılan temanın ise sosyal hizmet sunumu, sosyal

yardım, yatılı bakım, nakdi yardıma odaklandığı görülmektedir. *Dezavantajlılık kategorisinin* her iki literatürde de ihmal edildiği söylenebilir. Dezavantajlılık hem tematik olarak güçlenmediği gibi hem de çalışmaların sadece yoksul çevre/yaşanılan yere odaklandığı söylenebilir. *Eğitim kategorisi* ise düşük frekanslara sahip olduğu ve yerli literatürün eğitim kategorisini, okula devam/eğitimde süreklilik, teknik eğitim, fırsat eşitsizliği ve yetersiz eğitim teması olarak ele aldığı görülmektedir. *Ekonomi kategorisinde* yapılan çalışmaların her iki literatürde de, çalışma durumu (işsizlik-istihdam), gelir, çocuk işçi/yarım kürek temaları etrafında kümелendiği görülmektedir. Genç yoksulluğu, *gençlik kategorisinde* oldukça çeşitli temalara sahiptir. Bununla beraber her iki literatürde de göçmen yoksul gençliğin frekansının görece olarak fazla olması göç konusuna son yıllarda ilginin artması ve göçün direk yoksullukla ilişkilendirilmesinde bir faktör olduğu düşünülebilir. Genç yoksulluğu üzerine yapılan çalışmaların, *insan hakları kategorisinde* değerlendirildiğinde Türkiye’de genç yoksulluğu ve insan hakları konusunun birlikte işlendiği çalışmalara çok az rastlanmıştır. Hak temelli bir yaklaşımın olmaması, yasanın koruyuculuğundan mahrum olmak anlamına gelmektedir. Hak temelli bir yaklaşımın olmadığı yerde konu hizmet ya da hayırseverlik yaklaşımıyla ele alındığı düşünülebilir. Nitekim geliştirme/güçlendirme/teşvik kategorisinde de ele alındığı üzere genç yoksulluğu daha çok sosyal hizmet sunumu, sosyal yardım, yatılı bakım, nakdi yardım olarak ele alınmaktadır. Yabancı literatür ise insan hakları kategorisinde oldukça fazla temaya sahiptir. Etnisite çalışmaları, (Afro-Amerikalı, Latin Amerika, Roman vd.) toplumsal cinsiyet en fazla frekansa sahip temalardır. Yabancı literatürde *sağlık kategorisi* genç yoksulluğu ile birlikte ele alınan en önemli kategori olarak tespit edilmiştir. Gençlerin beden sağlığı, psikolojik sağlığı, madde kullanımı, beslenme kalitesi hakkında oldukça fazla çalışma yapıldığı görülmektedir. Yerli literatürde ise psikolojik sağlık ve yaşam kalitesi temaları ön plana çıkmaktadır. *Şiddet/suç kategorisinde* yapılan çalışmalarda yabancı literatürde şiddet kontrolü, kötü muamele, radikalleşme, çete üyeliği gibi oldukça çeşitlenen temaların, Türkiye’de ihmal edildiği görülmektedir. Genel olarak *yoksulluk kategorisinde* ise her iki literatürde kalıcı yoksulluk teması ön plana çıkmaktadır.

Şekillerin Değerlendirilmesi

Yabancı literatürde genç yoksulluğu konusundaki çalışmaların sağlık, insan hakları, geliştirme-güçlendirme-teşvik gibi konularda yoğunlaştığı görülmektedir. Sağlık kavramının yoğun bir şekilde kullanılıyor olması, genç yoksulluğu konusundaki uluslararası tartışmaların sağlık ekseninde gerçekleştiğini göstermektedir. Özellikle ergenlik döneminde meydana gelen psikolojik değişiklikler sonucu mental çalışmaların sayısı yükselmiştir. Genç yoksulluğu

konusunun insan hakları bağlamında frekansının yüksek olması konuya hak temelli yaklaşıldığını göstermektedir. Bu tür bir yaklaşımın hukuksal bir teminatı da beraberinde getirmesi beklenir. Nitekim geliştirme, güçlendirme ve teşvik kategorisinin ön plana çıkması da bunun göstergesi olarak kabul edilebilir. Diğer taraftan, bütün toplumlar için önemli olan aile kurumu bu çalışmalarda da çokça çalışılan konular arasındadır. Şiddet/suç ile ekonomi kategorileri gençliğin başat sorunları arasında yer almakla birlikte yabancı literatürde bu konuların orta düzeyde çalışıldığı görülmüştür. Yerli literatürde ise ekonomi, eğitim ve aile gibi konular daha çok çalışılmıştır. Şiddet-suç, insan hakları ve dezavantajlılık daha az çalışılan konular olarak dikkat çekmektedir. Ekonomi kavramının yoğun bir şekilde kullanılıyor olması, genç yoksulluğu konusundaki ulusal çalışmaların ekonomi ekseninde gerçekleştiğini göstermektedir. Bu durum, yerli literatürün genç yoksulluğu ile ilgili sosyoekonomik politikalar konusunda ekonomik sorunları öne çıkardığı ve sosyal konuları ihmal ettiği olarak yorumlanabilir.

Toplumların gelişmişlik düzeyi ve özgün koşulları yoksulluk olgusunun farklı yoğunluk ve şiddette yaşanmasına neden olmaktadır. Bu nedenle, yoksulluk toplumdan topluma hatta farklı coğrafyalarda bile farklı boyutlarda yaşanmaktadır. Yoksulluk çalışmalarının alanı da bu farklılıklar doğrultusunda şekillenmektedir. Günümüzde geniş bir yoksulluk literatürü bulunmakta ve bu külliyat yapılan çalışmalarla sürekli gelişmektedir. Yoksulluğa maruz kalan farklı nüfus kategorileri yoksulluğu farklı biçimlerde deneyimlemektedirler. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar gibi yoksulluğa maruz kalan dezavantajlı gruplar yoksulluk çalışmalarının merkezi konularını oluşturmaktadır. Ancak 1980'lerde dönüşen piyasa koşulları ve neoliberal politikalar sayesinde düşük ücretli, güvencesiz, parçalı, sürekliliği olmayan istihdam koşulları özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin genç işgücünü derinden etkilemiş, bu kitleyi yoksulluğun kucağına itmiştir. Ayrıca 1960 ve 1970'lerde Batı'da başlayan gençlik hareketleri sayesinde gençler toplumsal aktör olarak ortaya çıkmıştır. Bu gelişmeler aynı zamanda gençlerin başlı başına bir olgusal varlık teşkil ettiğini bildirmiş ve gençlik çalışmaları bu dönemde hem nicelik hem de nitelik olarak daha da artmıştır. Genç yoksulluğu çalışmalarının miladı da bu döneme denk gelmektedir. Genç yoksulluğu çalışmalarının yoğunlaştığı merkezi konular ve kategoriler ile çalışılan ve/veya eksik bırakılan temaların neler olduğu bu çalışmanın sonuçları arasındadır. Çalışma konusu yoksulluk olan bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar, sivil toplum ve sektör temsilcileri ve alanında uzman kişilere eksik bırakılan veya ihmal edilen konular hakkında bilgi vermektedir. Bu konuların göz önüne alınarak çalışmaların yapılması, ana akım plan ve politikalara

Yansıtılması genç yoksulluğunun kalıcı bir yoksulluğa dönüşmesini engellemede önem arz etmektedir. Ayrıca, ülkemizde genç yoksul oranı normal yoksulluk oranının yaklaşık iki katına tekabül etmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2022). Bu durum karşısında bilimsel-akademik çalışmaların sayısının çok az olması bu çalışmada ortaya konulan bir başka sonuçtur.

Kaynakça

- Ağpak, F. ve Özçiçek, Ö. (2018). Bir istihdam politikası aracı olarak yenilenebilir enerji. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(2), 112-128.
- Alptekin, K. (2011). Sokakta çalışan çocuklar ve aileleri: Düzce örneği. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 22(1), 25-48.
- Arpat, B. (2018). Türkiye’de genç işsizlikle mücadelede meslek yüksekokullarında uygulanan işbaşı eğitimlerinin rolü ve önemi: Honaz Meslek Yüksekokulu örneği. *Çalışma ve Toplum*, 4(59), 2193 - 2228.
- Birleşmiş Milletler (2004). *World youth report 2003: The global situation of young people*. <http://www.un.org/esa/socdev/unyin/documents/worldyouthreport.pdf>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dünya Bankası. (2022). *Gender data portal: Youth*. <https://genderdata.worldbank.org/topics/youth-15-24/>
- Eren, M. V. (2020). Cinsiyet eşit(siz)liğinde genç kadın işsizliği ile kalkınma arasındaki ilişki: Avrupa Birliği ülkeleri üzerine ekonometrik bir analiz. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 15(59), 598-614.
- Erikli, S. (2016). Genç yoksulluğunun temel belirleyicileri: Eğitim ve düzgün iş. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(1), 283-302.
- Es, M. ve Güven, G. (2018). 2015 Yılı ulusal istihdam strateji bağlamında genç işsizliğini azaltmaya yönelik politikaların değerlendirilmesi. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 7(18), 215-247.
- European Foundation for the Improvement of Living and Working. (2013). *Wages: A working conditions and industrial relations perspective*. Ireland: Eurofound.
- International Labour Organization (2010). *Global employment trends for youth: special issue on the impact of the global economic crisis on youth*. Geneva: ILO Pub.
- Kapar, R. (2010). Uygun iş bağlamında çalışan yoksullar. *Journal of Social Policy Conferences*, 0(48), 185-204.
- Koçak, A. ve Arun, Ö. (2016). İçerik analizi çalışmalarında örnekleme sorunu. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28.

- Lüküslü, D. (2014). *Türkiye’de gençlik miti: 1980 sonrası Türkiye gençliği*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Meraki, S. ve Çalık Var, E. (2019). Alt-sosyo ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuk istismarı ve ihmali konusunda farkındalık düzeylerinin incelenmesi. *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 1-12.
- Ofluoğlu, G. ve Balcı, A. İ. (2016). Küreselleşme, bilgi toplumu ve çalışan yoksullar. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 5(11), 56-75.
- Oktik, N. (2008). Yoksulluk olgusuna kavramsal ve kuramsal yaklaşımlar. N. Oktik (Ed.), *Türkiye’de yoksulluk çalışmaları içinde* (s. 21-56). İzmir: Yakın Kitabevi Yayınları.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2021). Youth not in employment, education or training (NEET). <https://data.oecd.org/youthinac/youth-not-in-employment-education-or-training-neet.htm>
- Özbay, H. ve Öztürk, E. (1995). *Gençlik, cep üniversitesi, yeni yüzyıl kitaplığı*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Özcan, K., Balyer, A. ve Yıldız, A. (2018). Ekonomik olarak dezavantajlı bölgelerde görev yapan ortaokul müdürlerinin liderlik davranışları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 532-547.
- Rowlingstone, K. (Haz.) (2011). *Sosyal politika: kuramlar ve uygulamalar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- ScienceDirect (n.d). *Science, health and medical journals, full text articles and books*. <https://www.sciencedirect.com/search?tak=youth%20poverty&show=100&articleTypes=REV%2CFLA&offset=0>
- Stone, P. J., Dunphy, D. C. ve Smith, M. S. (1966). *The general inquirer: A computer approach to content analysis*. Massachusetts: The M.I.T. Press.
- Şenol, D. ve Mazman, İ. (2014). Yoksulluğun getirdiği çocuk ve genç işgücü. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(3), 243-259.
- Şenses, F. (2006). *Küreselleşmenin öteki yüzü yoksulluk* (4. baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2019). *On birinci kalkınma planı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı.

Türkiye İstatistik Kurumu. (2022). *İşgücü istatistikleri*.
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-IV.-Ceyrek:-Ekim---Aralik,-2021-45643>

Türk, T. ve Ünlü, H. (2016). Yoksullukla mücadele politikaları: 2000 sonrası Türkiye örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*. 7(14), 92-104

Yıldırım, A. ve şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (5. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.